

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Örebro tingsrätts dom den 3 maj 2023 i mål nr B 6336-22, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Elisabeth Anderson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Örebro

Motpart (Målsägande)

1. Sophia Baccouche
Kasten Ottergatan 8 Lgh 1203
702 13 Örebro

2. Anna Huang
Lillbackavägen 11 Lgh 1001
702 42 Örebro

3. Mariebelle Youssef
Peppargatan 3 Lgh 1202
702 51 Örebro

4. Örebrobostäder Aktiebolag, 556334-8449
Box 456
700 08 Örebro

1–4 företrädna av åklagaren

Klagande (Tilltalad)

IBRAHIM Ahmed Jilaan, 20081030-2430
Medborgare i Sverige och Somalia
Drakenbergsgatan 30 Lgh 1201
702 19 Örebro

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Mats Vannefjord
More Than Suits Advokatbyrå HB
Klostergatan 23
703 61 Örebro

SAKEN

Försök till mord m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens domslut.

Det som tingsrätten har beslutat om beslag ska fortfarande gälla.

Mats Vannefjord får ersättning av staten med 93 375 kr. Av beloppet avser 48 708 kr arbete, 21 600 kr tidspillan, 4 392 kr utlägg och 18 675 kr mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för försvararen.

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Ibrahim Jilaan har yrkat att hovrätten ska frikänna honom från ansvar för försök till mord, framkallande av fara för annan, grovt sabotage mot blåljusverksamhet och försök till våld mot tjänsteman eller, i andra hand, sänka straffet. Han har även yrkat att hovrätten ska bestämma att han inte ska vara skyldig att betala något skadestånd till Sophia Baccouche, Anna Huang, Mariebelle Youssef och Örebrobostäder Aktiebolag.

Åklagaren samt Sophia Baccouche, Anna Huang, Mariebelle Youssef och Örebrobostäder Aktiebolag har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Åklagaren har gällande åtalet för grovt sabotage mot blåljusverksamhet vidhållit gärningspåståendets samtliga gärningsmoment.

BEVISNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av samma bevisning som tingsrätten. Förhören från tingsrätten har spelats upp liksom förhören under förundersökningen med Salah Mohamed, Abdi Farah, Patrik Lindblad och Alexandar Jeremic samt förhören med Linus Elf, Anders Sjöland, Karl-Erik Ludvigsson och Daniel Lenart från ett annat mål i Örebro tingsrätt.

Hovrätten har på Ibrahim Jilaans begäran hållit förhör med vittnet Mohamed Awil Ismail.

Mohamed Awil Ismail har uppgett i huvudsak följande. Den aktuella kvällen tog han hand om sina barn och tvättade kläder i tvättstugan. Han var själv i tvättstugan. När han hörde skottet var Salah Mohamed tillsammans med honom och Salahs mamma. Han var vid dörren till tvättstugan och Salah var vid huset mittemot tillsammans med Afdal Abdallah. Han började tvätta kläder kl. 18 och då var det redan mörkt. När han tittade ut efter skotten såg han ingenting – ingen som sprang eller gick. Han, Salahs mamma och Salah stod då bredvid varandra. Salah, han själv, Salahs mamma och Afdal var utomhus när skotten föll. Afdal var ca 10–15 steg bakom Salah. Det fanns belysning på innergården. De var långt från händelsen i centrum. Ingen av dem har

kunnat se något. I samband med händelsen kontaktade polisen dem. Polisen sa till Salah att en kompis till denne har sagt att Salah sett någon springa förbi den aktuella kvällen. Till honom har Salah dock sagt att denne inte sett något. Salah har lämnat felaktiga uppgifter till polisen. Han säger inte detta för att han är rädd utan för att sanningen ska komma fram. Han blev dock rädd när socialen sa att Salah kunde bli mördad om han berättade för polisen. Han var inte med när Salah förhördes av polisen.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Ibrahim Jilaan ska dömas för försök till mord och framkallande av fara för annan

Tingsrätten har noga redogjort för den bevisning som lagts fram och hur den har värderats. Av samma skäl som tingsrätten angett är det utrett att Hassan Wehbi utsatts för ett mordförsök samt att Sophia Baccouche, Mariebelle Yousef, Dominic Buchner och Anna Huang utsatts för livsfara eller fara för svår kroppsskada genom att någon avlossat två skott i Baronbackarnas centrum.

När det gäller frågan om det var Ibrahim Jilaan som avlossade skotten har tingsrätten ansett att Salah Mohameds uppgifter inneburit ett starkt stöd för att det var Ibrahim Jilaan som avlossade skotten. Försvaret har i stället menat att förhöret med Salah Mohamed saknar bevisvärde, dels genom att peka på hur förhöret hållits, dels genom att åberopa uppgifterna som Salah Mohameds pappa, Mohamed Awil Ismail, lämnat. Inget av det som Mohamed Awil Ismail berättat motsäger dock enligt hovrätten att Salah Mohamed har kunnat göra de observationer som han berättat om för polisen. Att Salah Mohamed skulle ha sagt till sin pappa att han ”inte sett något” måste, i kontrast till hans utförliga berättelse i polisförhör, varit ett missförstånd eller ett uttryck för att Salah Mohamed velat lugna sin pappa.

Beträffande Salah Mohameds berättelse har uppgifterna om signalementet på den springande mannen och utpekandet av Ibrahim Jilaan, som en av de personer som mötts upp i en annan ände av Baronbackarna innan dådet, kommit i stort sett helt spontant från Salah Mohameds sida under förhöret. Hovrätten anser dock att Salah

Mohameds utpekande i sig av Ibrahim Jilaan, som den maskerade mannen som sprang efter skotten, inte har ett särskilt starkt bevisvärde eftersom det utpekandet kommit sent i förhöret efter ett stort antal ledande frågor. Sammantaget anser hovrätten att Salah Mohameds utpekande av Ibrahim Jilaan inte är att bedöma som någon helt avgörande bevisning i den delen men finner att de uppgifterna tillsammans med den övriga utredningen, som tingsrätten redogjort för, innebär att det är uteslutet att någon annan än Ibrahim Jilaan avlossat skotten. Vad gäller frågan om det var Ibrahim Jilaan som avlossade skotten kommer hovrätten alltså fram till samma slutsats som tingsrätten.

Hovrätten instämmer också i tingsrättens slutsats i fråga om att Ibrahim Jilaan haft uppsåt att döda Hassan Wehbi. Vidare har Ibrahim Jilaan varit grovt oaktsam i förhållande till att Sophia Baccouche, Mariebelle Yousef, Dominic Buchner och Anna Huang utsatts för livsfara eller fara för svår kroppsskada. Han ska därför, precis som tingsrätten funnit, dömas för försök till mord och framkallande av fara för annan.

Ibrahim Jilaan ska dömas för grovt sabotage mot blåljusverksamhet och försök till våld mot tjänsteman

Som framgått under yrkanden ovan har åklagaren vidhållit gärningspåståendet såsom det framställdes vid tingsrätten. Hovrätten bedömer att hela åklagarens gärningspåstående avser en och samma gärning varför hovrätten ska pröva hela gärningspåståendet.

Tingsrätten har även i denna del utförligt redogjort för den bevisning som lagts fram och hur den har värderats. I likhet med tingsrätten anser hovrätten att Ibrahim Jilaan inte kan anses som medgärningsman till alla gärningar som ingått i händelseförloppet utan att utgångspunkten för bedömningen måste ske utifrån Ibrahim Jilaans eget agerande. Frågan är om han genom medgärningsmannaskap eller medhjälp även ska dömas för andra personers agerande. Hovrätten anser i och för sig att Ibrahim Jilaan genom sitt agerande tillsammans och i samförstånd med andra t.ex. har rivit, vält och dragit bort kravallstaket. Vidare har hans agerande i viss mån uppmuntrat andra och han har solidariserat sig med andra gärningsmän i gemensamt syfte mot polisens

verksamhet. Det är dock inte utrett att Ibrahim Jilaan i någon större utsträckning handlat tillsammans och i samförstånd med folkmassan i parken, t.ex. att hans agerande varit en del av en gemensam och i förväg upprättad brottsplan med viss arbetsfördelning. I stället framstår det som att han kommit att agera genom att spontant ansluta sig till ett händelseförlopp som någon annan eller andra redan påbörjat. Det är heller inte genom utredningen bevisat att Ibrahim Jilaan haft en sådan pådrivande roll att han ska dömas för andra personers agerande i den mån det går utöver hans eget handlande. Ibrahim Jilaan har visserligen t.ex. kastat ett tjugotal stenar och hoppat på taket på en polisbuss men ska således ändå inte dömas för det som andra gjort, bl.a. tillgripit polisfordon och skadat hundar, och för det eskalerande händelseförloppet som innebar att flera polisbussar sattes i brand.

Vidare instämmer hovrätten i tingsrättens bedömning att Ibrahim Jilaan inte ska dömas för både huvudbrottet och medhjälp till detsamma. Även om Ibrahim Jilaan inte ska anses ansvarig till samtliga delar i händelseförloppet finner även hovrätten med de skäl som tingsrätten angett att brottet ska rubriceras som grovt sabotage mot blåljusverksamhet.

Hovrätten delar också tingsrättens bedömning i fråga om åtalet för försök till våld mot tjänsteman. Frågan är emellertid om Ibrahim Jilaan ska dömas även för detta brott eller om det ska anses ingå i det grova sabotaget mot blåljusverksamhet. Eftersom brottet sabotage mot blåljusverksamhet har det allmänna som skyddsintresse, kan det ofta bli aktuellt att döma både för det brottet och för ett brott enligt 17 kap. i brottsbalken, t.ex. våld eller hot mot tjänsteman, som omfattar våld och hot mot personer men vars skyddsintresse vid sidan av den enskilda personen också är samhällseliga intressen i en vidare bemärkelse (prop. 2018/19:155 s. 28 och 44.). Huruvida detsamma gäller även *försök* till våld mot tjänsteman har besvarats olika i hovrättspraxis (se bl.a. Göta hovrätts dom den 2 maj 2023 i mål nr B 725-23 och Svea hovrätts dom den 14 juni 2023 i mål nr B 5083-23). Hovrätten anser, likt tingsrätten, med ledning av förarbetsuttalandena att Ibrahim Jilaan ska dömas för både försök till våld mot tjänsteman och grovt sabotage mot blåljusverksamhet i konkurrens.

Ibrahim Jilaan ska dömas till sluten ungdomsvård

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning i fråga om vilken ålder Ibrahim Jilaan haft. Även i fråga om straffmätning och val av påföljd delar hovrätten tingsrättens bedömning. Ibrahim Jilaan ska därför dömas till sluten ungdomsvård i tre år och två månader.

Ibrahim Jilaan ska betala skadestånd till målsägandena

Av samma skäl som tingsrätten anfört ska Ibrahim Jilaan betala skadestånd till målsägandena. Ibrahim Jilaan har godtagit storleken på beloppen och tingsrättens domslut ska således fastställas i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 7 augusti 2023.

I avgörandet har hovrättsråden Helen Svensson och Stellan Gylestam, tf. hovrättsassessorn Vidar Bley (referent) samt nämndemännen Vinko Stifanic och Olof Dahlqvist deltagit.

Hovrätten är enig

AVRÄKNINGSUNDERLAG finns i hovrättens akt

ÖREBRO TINGSRÄTT

ROTEL 13

Dom

Meddelad i Örebro

2023-05-03

Målnummer

B 6336-22

Tilltalad 1 st

Vårdnadshavare (part) 1 st

Parter och domslut

Ibrahim Jilaan

Parter

Tilltalad

IBRAHIM Ahmed Jilaan, 20081030-2430
Drakenbergsgatan 30 Lgh 1201, 702 19 Örebro
Medborgarskap: Sverige, Somalia

Vårdnadshavare

Haweya Farah
Drakenbergsgatan 30 Lgh 1201, 702 19 Örebro

Offentlig försvarare

Advokat Mats Vannefjord
More Than Suits Advokatbyrå HB
Klostergatan 23, 703 61 Örebro

Åklagare

Kammaråklagare Elisabeth Anderson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Örebro
Box 1634, 701 16 Örebro

Målsägande (part)

SOPHIA Baccouche
Kasten Ottergatan 8 Lgh 1203, 702 13 Örebro

Målsägandebiträde

Advokat Johan Johansen
Advokathuset Actus AB
Fabriksgatan 8, 702 10 Örebro

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 383
701 47 Örebro

Besöksadress

Järnvägsgatan 1 A
Örebro

Expeditionstid

måndag - fredag
08:30-16:00

Telefon

019-16 63 00

E-post

orebro.tingsratt@dom.se

Webb

www.orebrotingsratt.domstol.se

Målsägande (part)

ANNA Huang

Lillbackavägen 11 Lgh 1001, 702 42 Örebro

Målsägandebiträde

Advokat Johan Johansen

Advokathuset Actus AB

Fabriksgatan 8, 702 10 Örebro

Målsägande (part)

MARIEBELLE Youssef

Peppargatan 3 Lgh 1202, 702 51 Örebro

Målsägandebiträde

Advokat Johan Johansen

Advokathuset Actus AB

Fabriksgatan 8, 702 10 Örebro

Målsägande (part)

Örebrobostäder Aktiebolag, 556334-8449

Box 456, 700 08 Örebro

Företräds av åklagaren

Domslut

Brott som Ibrahim Jilaan döms för**Framkallande av fara för annan**, 3 kap 9 § brottsbalken, 2022-10-28, Örebro kommun**Försök till mord**, 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken, 2022-10-28, Örebro kommun**Grovt sabotage mot blåljusverksamhet**, 13 kap 5 c § 1 st 1 p och 2 st brottsbalken, 2022-04-15, Örebro kommun**Försök till våld mot tjänsteman**, 17 kap 1 § 1 st och 5 § brottsbalken och 17 kap 16 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2022 samt 23 kap 1 § brottsbalken, 2022-04-15, Örebro kommun**Åtal som Ibrahim Jilaan frikänns från****Medhjälp till grovt sabotage mot blåljusverksamhet**, 13 kap 5 c § 1 st 1 p och 2 p och 2 st samt 23 kap 4 § brottsbalken, 2022-04-15, Örebro kommun**Brott som bedöms ingå i ett annat brott****Grovt vapenbrott**, 9 kap 1 a § 1 st vapenlagen (1996:67), 2022-10-28, Örebro kommun, ingår i**Försök till mord**, 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken, 2022-10-28, Örebro kommun som Ibrahim Jilaan döms för.

Påföljd

Sluten ungdomsvård 3 år 2 månader

Rapporterade lagrum**Lagrum som har tillämpats och rapporterats till andra myndigheter**

Ibrahim Jilaans ungdom har beaktats vid straffmätningen (29 kap 7 § 1 st första meningen brottsbalken).

Skadestånd

Ibrahim Jilaan ska betala skadestånd till Örebrobostäder Aktiebolag med 18 674 kr.

Beloppet avser skada på fönster och fasad. Ibrahim Jilaan ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Av beloppet ska 2 415 kr betalas solidariskt med Haweya Abdi Farah.

Ibrahim Jilaan ska betala skadestånd till Sophia Baccouche med 20 000 kr.

Beloppet avser kränkning. Ibrahim Jilaan ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Av beloppet ska 2 415 kr betalas solidariskt med Haweya Abdi Farah.

Ibrahim Jilaan ska betala skadestånd till Anna Huang med 20 000 kr.

Beloppet avser kränkning. Ibrahim Jilaan ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Av beloppet ska 2 415 kr betalas solidariskt med Haweya Abdi Farah.

Ibrahim Jilaan ska betala skadestånd till Mariebelle Youssef med 20 000 kr.

Beloppet avser kränkning. Ibrahim Jilaan ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Av beloppet ska 2 415 kr betalas solidariskt med Haweya Abdi Farah.

Förverkande och beslag

Beslaget av en handske ska bestå tills domen vinner laga kraft. (Polismyndigheten, 2022-5000-BG147601.6).

Beslaget av en jacka, Burberry, ska bestå tills domen vinner laga kraft. (Polismyndigheten, 2023-5000-BG8001.1).

Brottsofferfond

Ibrahim Jilaan ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Mats Vannefjord får ersättning av staten med 226 996 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 177 120 kr arbete
- 4 050 kr tidsspillan
- 427 kr utlägg
- 45 399 kr mervärdesskatt

Olle Kristhammar får ersättning av staten med 49 149 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 28 782 kr arbete
- 8 100 kr tidsspillan
- 2 437 kr utlägg
- 9 830 kr mervärdesskatt

Christoffer Olsson får ersättning av staten med 15 221 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 12 177 kr arbete
- 3 044 kr mervärdesskatt

Johan Johansen får ersättning av staten med 98 156 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 73 800 kr arbete
- 4 725 kr tidsspillan
- 19 631 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Haweya Farah

Parter

Vårdnadshavare (part)

HAWEYA Abdi Farah, 19760620-3581
Drakenbergsgatan 30 Lgh 1201, 702 19 Örebro
Medborgarskap: Somalia

Vårdnadshavare

Haweya Farah
Drakenbergsgatan 30 Lgh 1201, 702 19 Örebro

Målsägande (part)

ANNA Huang
Lillbackavägen 11 Lgh 1001, 702 42 Örebro

Målsägandebiträde

Advokat Johan Johansen
Advokathuset Actus AB
Fabriksgatan 8, 702 10 Örebro

Målsägande (part)

MARIEBELLE Youssef
Peppargatan 3 Lgh 1202, 702 51 Örebro

Målsägandebiträde

Advokat Johan Johansen
Advokathuset Actus AB
Fabriksgatan 8, 702 10 Örebro

Målsägande (part)

Örebrobostäder Aktiebolag, 556334-8449
Box 456, 700 08 Örebro

Företräds av åklagaren

Målsägande (part)

SOPHIA Baccouche
Kasten Ottergatan 8 Lgh 1203, 702 13 Örebro

Målsägandebiträde

Advokat Johan Johansen
Advokathuset Actus AB
Fabriksgatan 8, 702 10 Örebro

Domslut

Skadestånd

Haweya Farah ska betala skadestånd till Örebrobostäder Aktiebolag med 2 415 kr.
Beloppet avser skada på fönster och fasad. Haweya Farah ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.
Betalningsansvaret är solidariskt med Ibrahim Jilaan.

Haweya Farah ska betala skadestånd till Sophia Baccouche med 2 415 kr.
Beloppet avser kränkning. Haweya Farah ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.
Betalningsansvaret är solidariskt med Ibrahim Jilaan.

Haweya Farah ska betala skadestånd till Anna Huang med 2 415 kr.
Beloppet avser kränkning. Haweya Farah ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.
Betalningsansvaret är solidariskt med Ibrahim Jilaan.

Haweya Farah ska betala skadestånd till Mariebelle Youssef med 2 415 kr.
Beloppet avser kränkning. Haweya Farah ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.
Betalningsansvaret är solidariskt med Ibrahim Jilaan.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 213, 2023-03-29, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Ibrahim Jilaan ska dömas för försök till mord enligt 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Ibrahim Jilaan ska dömas för grovt vapenbrott enligt 9 kap 1 a § 1 st vapenlagen (1996:67).

Åklagaren har begärt att Ibrahim Jilaan ska dömas för framkallande av fara för annan enligt 3 kap 9 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

Ibrahim Ahmed Jilaan har den 28 oktober 2022 vid Hjalmar Bergmans väg 54, Örebro, Örebro kommun dels uppsåtligt försökt döda målsäganden Hassan Wehbi genom att avlossa två skott mot honom med ett skarpladdat vapen, dels härigenom av grov oaksamhet utsatt målsägandena Sophia Baccouche, Mariebelle Youssef, Dominic Ankido Buchner och Anna Huang, som alla befann sig i nära anslutning till där en av kulorna träffade, för livsfara eller fara för svår kroppsskada.

Det förelåg fara för att mordet skulle fullbordas eller har sådan fara varit utesluten endast på grund av tillfälliga omständigheter.

Ibrahim Jilaan har vidare vid aktuellt tillfälle uppsåtligt innehaft ett skarpladdat vapen i kaliber 9 mm med tillhörande i vart fall 3 skarpa patroner i samma kaliber utan att ha rätt till det.

Vapenbrottet bör bedömas som grovt eftersom vapnet kommit till användning i en kriminell konfliktmiljö, varit skarpladdat och innehafts på allmän plats.

Stämningsansökan, aktbilaga 311, 2023-04-12, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Ibrahim Jilaan ska dömas för grovt sabotage mot blåljusverksamhet enligt 13 kap 5 c § 1 st 1 p och 2 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Ibrahim Jilaan ska dömas för medhjälp till grovt sabotage mot blåljusverksamhet enligt 13 kap 5 c § 1 st 1 p och 2 p och 2 st samt 23 kap 4 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

Ibrahim Ahmed Jilaan har för egen del samt genom sin närvaro och sitt agerande på platsen tillsammans och i samförstånd med flera andra personer alternativt med råd och dåd innefattande psykisk påverkan främjat att ett mycket stort antal gärningsmän angripit och stört polisverksamhet, räddningstjänst och ambulanssjukvård genom att använda våld och hot om våld mot poliser, skadat och tillgripit polisfordon och skadat polishundar som används i verksamheten samt vidtagit annan otillbörlig åtgärd, allt enligt nedan.

Efter tillståndsgiven allmän sammankomst för Rasmus Paludan har vid tidpunkten en större folksamling samlats. I folksamlingen har ett mycket stort antal personer agerat med våld mot polispersonal och polisiär egendom.

Våldet har bestått av omfattande stenkastning, sparkar, slag med eller utan tillhyggen riktat mot såväl polismän som hundar och fordon. Det kastas även bangers, tegelpannor och andra lösa föremål mot polismän och polisfordon, varav fyra fordon också senare har avtvingats polisen eller satts i brand.

Folksamlingen har även forcerat polisens olika avspärningar i form av avspärningsband och kravallstaket.

Det har under händelsen skrikits hotelser om våld mot polispersonalen. Som en följd av angreppet har minst 71 poliser skadats, varav 50 poliser så pass allvarligt att de uppsökt vård antingen direkt i samband med gärningen eller i efterhand och 64 poliser har rapporterat påtaglig psykisk påverkan efter händelsen.

Minst åtta polisfordon har skadats, varav fyra fordon har totalförstörts då de har eldats upp. Sammantaget har skada på fordon uppkommit med ca. 2,5 miljoner kronor exklusive moms. 71 poliser har rapporterat att deras personliga tjänsteutrustningar har skadats och sammanlagd skada uppgår till minst 563 000 kronor, exklusive moms.

Tre polishundar har skadats lätt under händelsen.

Ibrahim Jilaan har för egen del och tillsammans och i samförstånd med andra gärningsmän kastat minst 22 stenar eller annat liknande föremål mot polis och polisfordon. Han har sparkat och brutit på polisfordon samt vid flera tillfällen klättrat upp på taket till polisbussar. På taket har han bla sparkat/hoppat för att förstöra utrustning som suttit på bussarna. Han har även med gester tagit en pådrivande roll och hetsat folkmassan mot polisen och mot polisfordon vilket haft till följd att bl.a. en polisbuss övertas och sätts i brand.

Ibrahim Jilaan har vid flera tillfällen tillsammans med andra och i samförstånd rivit, vält och dragit bort kravallstaket som polisen satt upp för den offentliga sammankomsten.

Ibrahim Jilaan har också genom sitt agerande och närvaro på platsen utgjort en del i den samlade händelsen och uppmuntrat och solidariserat sig med övriga gärningsmän i deras brottsliga gärning genom att ha befunnit sig i de främre leden av folkmassan som kastar sten, bränner polisbussar där han kastar och bär på sten och vandaliserar polisbussar.

Ibrahim Jilaan har också genom sitt agerande och sin närvaro på platsen utgjort en del i den samlade händelsen och uppmuntrat övriga gärningsmän i deras brottsliga gärning. Han har således genom sitt agerande och sin närvaro genom fysisk och psykisk påverkan styrkt samtliga eller i vart fall flera okända gärningspersoner i deras uppsåt och således främjat

deras gärningar med råd eller dåd.

Det hände den 15 april 2022 på Sveaparken, Örebro kommun.

Gärningen var sådan att den kunde förväntas allvarligt försvåra eller hindra uttryckningsverksamhet och brottsbekämpande verksamhet. Till följd av händelsen har Polisen i Bergslagen också begärt och erhållit omedelbar och omfattande assistans från omkringliggande polisregioner för att kunna utföra sin verksamhet.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom gärningen varit av särskilt farlig art, då den vidtagits inom ramen för ett omfattande och allvarligt angrepp. Det har varit fråga om en stor folksamling som har gått till ett hänsynslöst angrepp mot poliser, polishundar och polisfordon. Graden av våldsanvändning har varit hög och angreppet har pågått under mer än två timmar samt att angreppet riktade sig mot polisens arbete med att möjliggöra genomförandet av en grundlagsskyddad allmän sammankomst.

Ibrahim Ahmed Jilaan begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 345, 2023-04-14, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Ibrahim Jilaan ska dömas för försök till våld mot tjänsteman enligt 17 kap 1 § 1 st och 5 § brottsbalken och 17 kap 16 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2022 samt 23 kap 1 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

1.1 FÖRSÖK TILL VÅLD MOT TJÄNSTEMAN (5000-K205797-23)

Ibrahim Ahmed Jilaan har försökt angripa polisen Nedim Gacanovic med våld när Nedim Gacanovic tillsammans med flera andra uniformerade polismän deltog i den polisinsats som skulle säkerställa den allmänna ordningen och sedermera stävja det våld som utövades på platsen mot polismännen med anledning av den planerade tillståndsgivna allmänna sammankomsten för Rasmus Paludan. Det hände någon gång den 15 april 2022 i eller vid Sveaparken, Örebro, Örebro kommun. Ibrahim Ahmed Jilaan kastade två stycken stenar mot Nedim Gacanovic. Om gärningen hade fullbordats skulle Nedim Gacanovic ha orsakats i vart fall allvarlig skada samt smärta.

Det var endast på grund av tillfälliga omständigheter som det inte fanns någon fara för att brottet skulle fullbordas eftersom Nedim Gacanovic lyckades avvärja angreppen genom att använda sin sköld för att parera de två stenar som Ibrahim Ahmed Jilaan kastade mot honom.

Ibrahim Ahmed Jilaan begick gärningen med uppsåt.

Skadestånd

Sophia Baccouche har begärt att Ibrahim Jilaan ska betala skadestånd med 20 000 kr. Beloppet avser kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Haweya Abdi Farah.

Mariebelle Youssef har begärt att Ibrahim Jilaan ska betala skadestånd med 20 000 kr. Beloppet avser kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Haweya Abdi Farah.

Örebrobostäder Aktiebolag har begärt att Ibrahim Jilaan ska betala skadestånd med 18 674 kr.

Beloppet avser skada på fönster och fasad. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att 9 660 kr av beloppet ska betalas solidariskt med Haweya Abdi Farah.

Anna Huang har begärt att Ibrahim Jilaan ska betala skadestånd med 20 000 kr.

Beloppet avser kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Haweya Abdi Farah.

Anna Huang har begärt att Haweya Farah ska betala skadestånd med 9 660 kr.

Beloppet avser kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Ibrahim Jilaan.

Örebrobostäder Aktiebolag har begärt att Haweya Farah ska betala skadestånd med 9 660 kr.

Beloppet avser skada på fönster och fasad. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Ibrahim Jilaan.

Sophia Baccouche har begärt att Haweya Farah ska betala skadestånd med 9 660 kr.

Beloppet avser kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Ibrahim Jilaan.

Mariebelle Youssef har begärt att Haweya Farah ska betala skadestånd med 9 660 kr.

Beloppet avser kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Ibrahim Jilaan.

Förverkande och beslag

Åklagaren har begärt att beslaget av en handske, beslagtagen hos Ibrahim Jilaan, ska bestå tills domen vinner laga kraft och att det beslagtagna därefter ska återlämnas (Polismyndigheten, 2022-5000-BG147601.6).

Åklagaren har begärt att beslaget av en jacka, Burberry, beslagtaget hos Ibrahim Jilaan, ska bestå tills domen vinner laga kraft och att det beslagtagna därefter ska återlämnas (Polismyndigheten, 2023-5000-BG8001.1).

Stämningsansökan av den 29 mars 2023 (försök till mord m m)

Inställning mm

Ibrahim Jilaan har förnekat gärningen; han har inte varit på platsen.

Ibrahim Jilaan har bestritt de enskilda anspråken. Han har vitsordat av Örebrobostader AB samt av Sophia Baccouche, Anna Huang och Mariebelle Youssef, yrkade belopp, jämte ränteberäkningarna, som skäligen i och för sig om han skulle dömas till ansvar.

Ibrahim Jilaans vårdnadshavare, Haweya Abdi Farah, har bestritt skadeståndsyrkandet från ovan nämnda målsäganden som med stöd av skadeståndslagen 3 kap. 5 § framställts mot henne.

De särskilda yrkandena har lämnats utan erinran.

Ansvar

Utredningen

Åklagaren har åberopat den muntliga bevisning som framgår av anteckningarna från huvudförhandlingen. Åklagaren har åberopat omfattande skriftlig bevisning, som framgår av anteckningarna, bland annat att film från övervakningskamera, bilder från telefontömningar, utskrifter och uppspelningar av avlyssnade telefonsamtal och bilder samt utlåtanden och förhör med sakkunniga från NFC och RMV. Ibrahim Jilaan har åberopat skriftlig bevisning.

Platsen

Av utredningen inför tingsrätten har inledningsvis följande framgått. De av åtalet omfattade händelserna har utspelat sig i och i närheten av bostadsområdet Baronbackarnas centrum strax före kl. 19.00 den 28 oktober 2022. Karta 1 visar centrum och vissa platser där som är särskilt

relevanta för åtalet. Karta 2 visar en översiktsbild över södra delarna av Baronbackarna, längst till höger finns centrum.

Källa: Poliskarta

● Restaurang

— Tunnel

● Busshållsplats

● Kiosken

● Fritidsgården

Karta 1

Karta 2

Skotten i tunneln

Av den skriftliga bevisningen har vidare följande framgått. I eller vid tunneln mellan innergården och torget har avlossats två skott. Ett första samtal till 112 har registrerats kl. 18.51. I tunneln har påträffats två tomhylsor och en ej avfyrad patron. De har påträffats som på rad med någon meters mellanrum i tunnelns längdriktning, med början nära mynningen till innergården. Ett av skotten har gått genom fönsterkarmen i en ruta i tunneln, ungefär en meter över marken, och fastnat mellan glasskivorna i denna. Det andra skottet har träffat en vägg mellan restaurangen och kiosken 1,60 meter över marken. Av kulornas placering står således klart att skotten har avlossats i riktning mot centrum genom tunneln. Kulan och hylsorna har tagits om hand och undersökts.

På torgets norra del finns en övervakningskamera, riktad söderut. Det är väl känt att övervakningskamerorna finns på torget. Filmerna från kameran är tidstämplade. Flera filmer och stillbilder från dem har visats inför tingsrätten. Av dessa och övrig utredning framgår i korthet och i sammanfattning att målsäganden Hassan Wehbi tillsammans med andra befunnit sig på torget vid 17-tiden samt att även Malek Alshaikh Ali var där vid denna tidpunkt. Av filmen framgår att Hassan Wehbi lämnat torget, för att åter befinna sig där i vart fall från kl. 18:37. Strax efter denna tidpunkt kom Malek Alshaikh Ali och Dominic Buchner dit tillsammans med andra. Dessa personer kom genom tunneln från väster och den innergård där ingången till fritidsgården finns. Hassan Wehbi och Malek Alshaikh Ali blir stående utanför tunnels ingång tillsammans med Omar Ali och Mustafa Rezai. Sistnämnda har inte hörts inför tingsrätten. I detta skede ses Yamen Mohammed passera och helt kort bytt några ord med Malek Alshaikh Ali och Hassan Wehbi. På det bild- och filmmaterial som lagts fram, kan man inte se att Malek Alshaikh Ali lämnar tunneln. Klockan är nu 18:48. Malek Alshaikh Ali och Hassan Wehbi går sedan in i tunneln tillsammans Omar Ali. Kort därpå går Mustafa Rezai in i tunneln. Hassan Wehbi befinner sig sedan utom räckvidd för övervakningskameran under ca 30 sekunder. Därefter ser man honom springa i mycket hög fart ut från tunneln över torget i sydostlig riktning. Tioalet sekunder därefter kommer först Mustafa Rezai och därefter Omar Ali ut från tunneln. Till skillnad från Hassan Wehbi går dessa i maklig takt, i riktning mot kiosken.

Enligt Hassan Wehbi har någon av de andra på torget uppmanat honom att gå in i tunneln för att prata med en person som han inte visste vem det var. Han har tillsammans med Omar Ali, Malek Alshaikh Ali och Mustafa Rezai gått genom tunneln in på innergården på andra sidan tunneln, där en person befann sig mitt på gården. De hann emellertid inte prata med varandra eftersom han såg att personen bar pistol, blev rädd och vände sig om och sprang. Han hörde

hur skotten föll bakifrån då han sprang mot eller genom tunneln. Hassan Wehbi vet inte vem skytten var, men har sagt att det inte var någon av de personer som man kan se på övervakningsfilmerna som sköt. En slutsats som kan dras av hans uppgifter är att det inte var Omar Ali, Malek Alshaikh Ali eller Mustafa Rezai.

Vad gäller förhållandena i övrigt vid och i närheten av torget har följande framgått av utredningen inför tingsrätten. Det var fredagskväll och skymning. Skotten har som nämnts träffat en ruta i tunneln samt en vägg mellan restaurangen och kiosken. Restaurangen ligger direkt mittemot tunnelns mynning; avståndet mellan mynningen och restaurangen är 20 meter. Tunneln har varit upplyst. Kulan har träffat en vägg utanför restaurangen, någon meter från den plats där väninnorna Sophia Baccouche, Anna Huang och Mariebelle Youssef, befann sig för att äta middag. Bredvid restaurangen finns en kiosk. Kulan har slagit in några meter från denna kiosk. Dominic Buchner befann sig i eller vid kiosken då skotten avfyrares. Torget är omgivet av bostadshus; det hus som genomkorsas av tunneln är ett flervåningshus med bostadslägenheter, liksom husen på innegårdarna till väster om torget. På filmerna ses bland annat en cyklist som cyklar in i tunneln strax före skotten avfyrares samt en person som inte är i sällskap med någon av de tidigare nämnda gå in i tunneln, där det finns en ingång till ett trapphus. Enligt tidstämpeln på övervakningsfilmen har cykeln passerat in i tunneln endast 10 sekunder före det att skotten avfyrares. Polisen har utan framgång sökt denna person för upplysningar. På gården befann sig under kvällen och vid tidpunkten för skotten flera ungdomar och andra personer utöver de som nämnts. Fritidsgården, som var öppen mellan kl.18 - 23 denna dag, ligger i bottenvåningen av detta flervåningshus och har ingång från både torget och innegården till väster. Flera av barnen och ungdomarna som hörts inför tingsrätten hade planerat att tillbringa kvällen och vissa av dem även att sova över där. I anslutning till torgets södra gräns ligger en busshållplats och där finns även parkeringsplatser.

Är Ibrahim Jilaan gärningsmannen?

Iakttagelser relevanta för Ibrahim Jilaans närvaro på platsen

Bevisningen mot Ibrahim Jilaan är i allt väsentligt indirekt. Det kan finnas alternativa förklaringar till de omständigheter som pekar på att Ibrahim Jilaan är gärningsmannen. Nedan redogör tingsrätten inledningsvis för vad för vad de hörda personerna berättat inför tingsrätten som kan vara relevant för om Ibrahim Jilaan befunnit sig på platsen eller inte och vad han i så fall gjorde där. Flera av de hörda har berättat att de inte minns om Ibrahim Jilaan varit på

platsen eller inte och har inte heller kunnat lämna några upplysningar om var han befann sig. Tingsrätten redogör därför inte för vad dessa personer har sagt. Att Hassan Wehbi sagt att han inte såg vem som sköt mot honom har redan framgått. Ibrahim Jilaan har berättat att han inte varit på platsen utan har berättat att han under kvällen varit på fest i Katrineholm. Tingsrätten återkommer till hans uppgifter. Förhöret med Salah Mohammed har lagts fram genom videoinspelat barnförhör. Försvaren har under förundersökningen erbjudits tillfälle till ett andra förhör med möjlighet att ställa frågor till Salah Mohammed, men har avböjt detta. Försvaren har mot förhöret invänt att det från förhørsledaren förekommit frågor som inbjudit till visst svar. Gemensamt för många av de ungdomar som hörts, är att det trots sin ungdom haft svårt att minnas inte bara detaljer utan även centrala omständigheter vid händelserna. Tingsrätten redogör nedan endast för vad de har sagt som har direkt bäring på om Ibrahim Jilaan var på platsen eller inte.

Mariebelles Yousef: Hon satt med sina vänner vid ett fönsterbord då de hörde två skott. Hon tittade ut genom fönstret mot tunnelns mynning. Hon såg en person som sprang över torget i rikstning mot torget. I tunnelns mynning stod en svartklädd man som bar en huva; man såg emellertid delar av ansiktet och hon uppfattade mannen som mörkhyad och ung. På händerna hade den svartklädde mannen handskar och han höll i ett vapen, som han riktade efter mannen som sprang. Den springande mannen hade vita tröja med väst över.

Sophia Baccouche: Hon hörde två skott och tittade reflexmässigt ut genom fönstret. I tunnelns mynning stod en svartklädd man som i handen höll ett vapen; hon är inte säker på om det var i höger eller vänster hand. Vapnet var riktat nedåt. Mannen bar svarta kläder och hade något för ansiktet. Hon såg inte om mannen bar handskar eller dennes hudfärg, men händerna föreföll mörka. Mannen sprang sedan tillbaka in genom tunneln mot innegården väster om centrum.

Anna Huang: Hon hörde skott utifrån och tittade ut genom fönstret. Hon såg en man som sprang över torget, i riktning mot kiosken. På vännernas inrådan duckade hon sedan och såg därför inte någon i tunneln.

Yamen Mohamed: Han träffade bland annat Ibrahim Jilaan och Malek Alshaikh Ali utanför fritidsgården i Baronbackarna den aktuella kvällen. Han till torget gick för att köpa dricka och då stannade Ibrahim Jilaan kvar vid tunneln på innegården. Han hade hört att Malek Alshaikh Ali sagt till Hassan Wehbi att Ibrahim Jilaan ville prata med Hassan Wehbi. Han hälsade på Hassan Wehbi på väg från tunneln till kiosken. Såvitt han vet stannade Ibrahim Jilaan kvar i

tunneln till dess Hassan Wehbi kom dit. Då han kom ut från kiosken efter att ha köpt dricka var torget öde och han gick tillbaka till fritidsgården.

Malek Alshaikh Ali: Han befann sig i Baronbackarna medan han väntade på att fritidsgården skulle öppna. Han träffade Hassan Wehbi, men minns inte om han träffade Ibrahim Jilaan på torget. Någon, han vet inte vem, ropade på Hassan Wehbi att gå in i tunneln. Han var med Hassan Wehbi som gått in och igenom tunneln, in på innergården då en svartklädd person, som han inte vet vem det var, sköt mot Hassan Wehbi, som sprang tillbaka genom tunneln in på torget igen.

Afadal Abdallah: Han skulle till fritidsgården för att sova över där tillsammans med bland annat Salah Mohammed. Då han var på väg till fritidsgården och befann sig med Salah Mohammed utanför en tvättstuga på en av innergårdarna på Baronbackarna (denna tvättstuga är den högra av de två vita prickarna på karta 2 och är belägen på den mellersta av de tre innergårdarna), då de hörde två skott. Helt kort därpå iakttog han en svartklädd person med uppfälld hoodie som sprang från centrum över innergårdarna i västlig riktning.

Sara Eriksson: Hon befann sig in köket i sin lägenhet då hon hörde två skarpa skott som kom från centrum. Köksfönstret vetter mot den innergård som ligger närmast centrum. Några sekunder därefter såg hon från köksfönstret, på ca. tio meters avstånd i utebelysningens sken, en man som sprang västerut i mycket hög fart. Mannen bar mörk jacka och byxor samt en huva. Han rörde sig smidigt och föreföll ung.

Dino Fogelström: Han befann sig i centrum den aktuella kvällen. Ibrahim Jilaan var inte där eftersom han var sjuk i hemmet, såvitt han minns.

Salah Mohammed: Tillsammans med Afadal Abdallah var han på väg till fritidsgården då de hörde två skott. De blev rädda och gick till hans pappa i tvättstugan. Från tvättstugan såg de en svartklädd man som sprang över gårdarna från centrum. Mannen var lång, smal och mörkhyad och såg ut att vara från Somalia eller Eritrea. Han bar svarta jeans och en svart jacka eller väst samt en hoodie och svarta skor. Mannen bar bandana upp till näsan men man såg anletsdragen. Mannen höll ena handen som om han vore skadad. I jackfickan bar mannen en svart pistol, sådan som poliser har. Mannen såg ut att vara nära att tappa pistolen. Han är nästan säker på att denna person var Ibrahim Jilaan som han vid 18.15-18.20 tiden samma kväll med säkerhet iakttagit tillsammans med Malek Alshaikh Ali och fyra eller fem andra ungdomar, utanför sin

bostad som är belägen vid den lila pricken längst till väster på karta 2. Han känner igen Ibrahim Jilaan från tiden då de spelade i samma fotbollslag och även då denne brukade vistas på fritidsgården.

Möjligt motiv samt vad som kan anses framgå av telefonavlyssning samt telefонтömning

Det har inte framkommit något direkt personligt och konkret motiv för Ibrahim Jilaan att vilja skjuta eller döda Hassan Wehbi. Åklagaren har fört fram att skjutningen mot Hassan Wehbi varit en hämnd för att denne misstänks för att under sommaren 2022 ha mördat Abdi Farahs bror. Av Ibrahim Jilaans och Abdi Farahs i stort samstämmiga uppgifter framgår att deras mödrar är goda vänner sedan tiden i Somalia och att Abdi Farah är god vän med både Ibrahim Jilaan och dennes bror, som i sin tur var god vän med Abdi Farahs avlidne bror. Abdi Farah och Ibrahim Jilaan har också berättat att Abdi Farah på olika sätt tagit hand om Ibrahim Jilaan och gett denne pengar och även en dyrbar jacka. Abdi Farah har berättat att han är övertygad om att Hassan Wehbi var den som mördat hans bror. Vidare har åklagaren åberopat spaningsmaterial som enligt henne åskådliggör att Abdi Farah och Ibrahim Jilaan har haft kontakter före den 28 oktober 2022 som enligt henne skulle tala för att Ibrahim Jilaan skulle sälja narkotika för Abdi Farahs räkning. Enligt tingsrätten är detta långt ifrån bevisat, men det ger tillsammans med familjebanden ett visst begränsat stöd för att det funnits ett motiv och en förklaring till skjutningen.

Genom avlyssning av telefoner som Hassan Wehbi har använt, har framkommit att han direkt efter händelsen i flera telefonsamtal med sin bror Hossein Wehbi och sin flickvän, diskuterat vem som sköt mot honom. Deras samtal kan inte förstås på annat sätt än att de är övertygade om att det är Ibrahim Jilaan som är skytten. I samma riktning, om än mindre starkt, talar avlyssnade telefonsamtal mellan Hassan Wehbi och hans far Issam Wehbi. Det har också från telefoner säkrats chattmeddelande från och till Hassan Wehbi, som ägt rum i tiden efter skjutningen. Av dessa framkommer bland annat att Hamza Bazaar haft kontakt med en person som måste vara Ibrahim Jilaan och konfronterar denne med uppgifter om skjutningen. Det svar som Ibrahim Jilaan lämnat till Hamza Bazaar och som denne tagit en skärmdump av och skickat till Hassan Wehbi, framstår som oförklarligt om det inte är så att Ibrahim Jilaan varit på platsen och haft kännedom om skjutningen. Även detta talar för att Ibrahim Jilaan är gärningsmannen.

Handsken, DNA och sprängsatspartiklar

Den 29 december 2023 hämtades Ibrahim Jilaan från hemmet av polis för att transporteras till ett SiS-hem. Han tog då med sig jackan som han fått av Abdi Farah. I en jackficka påträffades en linda av gasväv med hål för tummen och en arbetshandske. Dessa föremål togs i beslag och har analyserats av NFC. På handsken och lindan har påträffats en blandning av DNA från olika personer. Resultatet talar extremt starkt (grad +4) för att huvuddelen av detta DNA kommer från Ibrahim Jilaan. NFC har även undersökt handsken och lindan med avseende på tändsatspartiklar. Föremålen har därvid behandlats som ett fynd eftersom de påträffats tillsammans. Dessa föremål har enligt utlåtandet samt PM och partsakkunnige Anders Larssons uppgifter därefter förvarats tillsammans. På handsken och lindan har påträffats 86 tändsatspartiklar av samma typ som fanns på tomhylsorna som hittades i tunneln på Baronbackarna och 12 tändsatspartiklar av annan typ. Anders Larsson har berättat att allt över 50 partiklar är att beteckna som en stor förekomst. Detta talar starkt (+3) för att handsken har varit i närheten av ett skjutvapen då det avfyrades. Det är emellertid enligt honom inte möjligt uttala att den person som burit handsken också har skjutit med vapnet. Förekomsten av två typer av tändsatspartiklar beror enligt den sakkunnige sannolikt på att tändsatspartiklar från tidigare avfyrad ammunition följt med ut ur vapnet när vapnet avfyras på nytt med annan ammunition. Tändsatspartiklar bryts inte ned med tiden men är mycket små och flyktiga och försvinner snabbt från t ex handskar om dessa används. Om handsken inte används kan partiklarna finnas kvar på en i mer än en månads tid.

Ibrahim Jilaan har angående handsken berättat att han vid något tillfälle fått den av en vän på stan då han frös och att den sedan blivit kvar i hans ficka. Vad gäller lindan av gasväv, har han berättat att han uppsökte skolsyster på eftermiddagen den 28 oktober 2022. Detta har inför tingsrätten bekräftats av skolsyster Lena Hjelmqvist som berättat att hon den dagen lagt om hans hand med en sådan linda som påträffades i jackan.

Sammanfattande bedömning av om Ibrahim Jilaan är skytten

Två av målsägandena som befann sig på restaurangen har sekunder efter skotten sett en svartklädd beväpnad man i den upplysta tunneln; en av dem har sett denne rikta vapnet i den riktning som Hassan Wehbi sprang och att mannen med pistolen var mörkhyad. Yamen Mohammed har berättat att Ibrahim Jilaan var på platsen och att denne befann sig i i eller precis utanför tunneln strax före det att skotten föll. Sara Eriksson, Afdal Abdallah och Salah Mohammed har alla sett en svartklädd man springa västerut över gårdarna. Sistnämnda vittne

har också detaljerat berättat hur han sett att den springande mannen bar en pistol och att denne var somalier och liknande Ibrahim Jilaan, som han sett tidigare på kvällen. Han har också berättat att Ibrahim Jilaan, som han känner genom fotbollen, befunnit sig i Baronbackarna före skotten i sällskap med bland annat Malek Alshaikh Ali. Och att det var Ibrahim Jilaan han såg springa med pistolen. Tingsrätten anser inte att Salah Mohammed gjort intryck av att vara chockad eller förskräckt under förhöret, som ägde rum nästan två månader efter händelsen, vilket hans far hävdar i ett brev som försvaret åberopat. Salah Mohammed har på tingsrätten istället gjort intryck av att vara lugn, samlad och att sträva efter att förstå frågorna och varit noga med att lämna korrekta svar. Förhöret med Salah Mohammed har avslutningsvis innehållit ledande frågor då förhørsledaren frågar om den person som han sett är Ibrahim Jilaan, vilket Salah Mohammed bekräftar. Detta påverkar naturligtvis bevisvärdet av hans utsaga, liksom det förhållande att han inte hörts inför rätten. Då emellertid Salah Mohammed i förhöret tidigare spontant lämnat ett signalement av den flyende mannen och berättat att denne bar pistol, kan hans uppgifter även i denna del bedömas som tillförlitliga. Vad gäller identifiering av Ibrahim Jilaan, bör också beaktas att han känner igen denne väl, då de spelat fotboll tillsammans och de har träffats på fritidsgården. Försvaret har avstått från möjligheten att ställa frågor. Salah Mohammeds uppgifter ger sammantaget starkt stöd inte bara för att det Ibrahim Jilaan som flyr över gårdarna utan även sammanställt med övrig bevisning, att denne vid tillfället bar pistol.

Det är genom denna bevisning sammantaget utrett att Ibrahim Jilaan befann sig på platsen och att han varit i eller strax utanför tunneln på innegården samt att han bar pistol.

Den mycket stora förekomsten av tändsatspartiklar på en handske, som påträffats månader efter skotten i Ibrahim Jilaans kläder tillsammans med en linda han ostridigt burit dagen för skjutningen, talar med styrka för att det är Ibrahim Jilaan som skjutit mot Hassan Wehbi. Den alternativa förklaringen som försvaret framhållit, att Ibrahim Jilaan kan ha tagit emot handsken av någon annan och därefter förvarat den i fickan där den kontaminerat lindan med tändsatspartiklar framstår i sig som långsökt - särskilt med hänsyn till den tid som förflutit mellan skotten jämfört med den stora mängden partiklar; enligt den sakkunnige Magnus Larsson försvinner tändsatspartiklar relativt fort om handsken skulle ha använts. De uppgifter Ibrahim Jilaan lämnat om detta saknar vidare konkretion och det saknas övrig utredning till stöd härför. Hans uppgift framstår i och för sig inte som helt otänkbar, men utgör mot bakgrund av övrig bevisning inte en rimlig alternativ förklaring.

Den motivbild som, utan att vara bevisad, framkommit utgör en tänkbar förklaring till varför Ibrahim Jilaan sköt mot Hassan Wehbi.

Sammanfattning av tingsrättens bevisvärdering vad gäller Ibrahim Jilaan

Den samlade styrkan av den bevisning som åklagaren lagt fram är så starkt att det är ställt utom rimligt tvivel att det är Ibrahim Jilaan som skjutit mot Hassan Wehbi vid torget på Baronbackana.

Ibrahim Jilaans uppgifter

Mot tingsrättens slutsats ska ställas vad Ibrahim Jilaan berättat. Enligt honom var han i skolan den aktuella dagen och besökte även skolsyster för att få sin hand omlagd. Efter skolan gick han till stan för att få sin mobiltelefon reparerad. På stan umgicks han med andra vänner som han inte vill namnge. Han lämnade stan vid 17-18 tiden. Hans plan var att byta kläder för att sedan ansluta sig till vännerna på fritidsgården i Baronbackarna. Då han kom hem spelade hans yngre bröder FIFA i vardagsrummet; de såg honom inte. Hans systrar befann sig på sina rum; ej heller de såg honom. Han duschade och åt i ensamhet och skrev med vännerna på en telefon som han lånat av någon. Han hade fått kontakt med andra vänner som bjöd honom på fest i Katrineholm. Eftersom han, antagligen på snap från Dino Fogelström någon gång efter 19.00, fått veta att det var bråk i Baronbackarna och att Hassan Wehbi blivit skjuten, bestämde han sig för att inte åka till fritidsgården. Han bestämde sig i stället för att åka till festen i Katrineholm med de andra vännerna, som han inte vill namnge. Han lämnade hemmet ca. 19.30 och hämtades upp utanför Krämaren i centrala Örebro för vidare färd till Katrineholm.

Av den skriftliga utredningen framgår att Ibrahim Jilaans syster anmält honom som försvunnen på natten mot den 29 oktober 2022. Att han skulle ha varit hemma under närmre två timmar utan att någon av hans fyra syskon skulle ha lagt märke till honom då han åt och duschade framstår som osannolikt, på gränsen till otroligt. Uppgifterna om en fest i Katrineholm har inte varit möjliga att kontrollera och är oförenliga med vad Dino Fogelström uppgett inför tingsrätten, nämligen att han tror att Ibrahim Jilaan var sjuk och därför hemma. Enligt tingsrättens bedömning framstår Ibrahim Jilaans uppgifter om en fest i Katrineholm som påhittade i efterhand. Hans uppgifter och var han befann sig och hans förehavanden förändrar sammanfattningsvis inte bedömningen att det är han som är gärningsmannen.

Det är således ställt bortom rimligt tvivel att det är Ibrahim Jilaan som är skytten. Som tingsrätten redogör för nedan är det klarlagt att Ibrahim Jilaan var över 15 år den 28 oktober 2023.

Rubricering

Försök till mord

Skotten har enligt Hassan Wehbi avlossats då han sprang med ryggen mot Ibrahim Jilaan; han har alltså inte sett skotten avfyras. Att det var fråga om två skott på ett avstånd om ungefär 10 meter talar för att syftet var att döda Hassan Wehbi och inte att det var fråga om varnings- eller skrämskott. Att ytterligare en patron påträffats på platsen visar att det funnits beredskap att avlossa ytterligare skott mot Hassan Wehbi, vilket talar i samma riktning. Vidare, skotten avlossades i huvudhöjd och i midjehöjd, vilket även detta talar för att avsikten var att döda. Det har visserligen varit fråga om ett mycket snabbt förlopp, men det har föregåtts av viss planering, i det att Hassan Wehbi lockats in i tunneln och Ibrahim Jilaan måste ha beväpnat sig i förväg. Omständigheterna är sådana att det förelegat en konkret fara för att skotten skulle ha lett till Hassan Wehbis död. De objektiva förutsättningarna för att ett försök till mord ska anses föreligga är därför uppfyllda. Ibrahim Jilaan ska anses ha skjutit mot Hassan Wehbi med direkt uppsåt att döda honom.

Grovt vapenbrott

När det gäller frågan om Ibrahim Jilaan utöver försök till mord även ska dömas för grovt vapenbrott gör tingsrätten följande bedömning. Enligt hovrättspraxis i denna fråga döms i regel inte särskilt för vapenbrott när åtalet för vapenbrott avser innehav endast i anslutning till våldsbrottet (se till exempel Svea hovrätts dom den 24 april 2019 i mål B 2631-19). Åklagaren har i gärningsbeskrivningen vad gäller det grova vapenbrottet endast gjort gällande att vapnet innehafts på platsen för mordförsöket. Mot denna bakgrund och då straffvärdet för försök till mord är mycket högt, även jämfört med straffet för grovt vapenbrott, anser tingsrätten att det grova vapenbrottet ska konsumeras av mordförsöket. Detta innebär att det grova vapenbrottet inte ska anges i domslutet.

Framkallande av fara för annan

Av 3 kap 9 § brottsbalken framgår att den som av grov oaktsamhet utsätter en annan person för livsfara eller fara för svår kroppsskada ska dömas för framkallande av fara för annan. Med fara avses en konkret fara för en viss effekt. Detta innebär att effekten rimligen kan förväntas som en följd av gärningen, dvs. att viss sannolikhet för effekten föreläggat. Farebedömningen görs på objektiva grunder. Farerekvisitet är inte uppfyllt endast för att det inte är omöjligt att effekten hade kunnat inträffa.

Ett skott har träffat väggen mellan kiosken och restaurangen, några meter från bordet där Sophia Baccouche, Anna Huang och Mariebelle Youssef befann sig. I kiosken, som var öppen, befann sig människor. Det andra har träffat en glasvägg i tunneln, där det finns ingångar till trapphus. Skotten avlossats i ett centrum till ett bostadsområde, där det fanns affärer, bostäder och en fritidsgård, vid en tidpunkt på dygnet då människor kunde förväntas vara och var i rörelse. Genom att skjuta på detta sätt har Ibrahim Jilaan utsatt målsägandena samt andra personer som vistats i närheten för konkret risk att dödas eller skadas allvarligt. Ibrahim Jilaan har inte haft kontroll över skotten eller rikoschetter; det framstår som en ren tillfällighet att kulorna inte träffade någon person. Allt detta måste Ibrahim Jilaan ha insett, men han har ändå skjutit. Han har handlat med grov oaktsamhet. Åtalet för framkallande av fara för annan är styrkt.

Skadestånd

Örebrostäder AB

Som tingsrätten ovan konstaterat har ett av de skott Ibrahim Jilaan avlossat skadat glaset och karmen på en fönsterruta i tunneln. Ibrahim Jilaan ska därför förpliktas att ersätta Örebrostäder AB för denna skada. Yrkat belopp och ränta är vitsordade.

Sophia Baccouche, Anna Huang och Mariebelle Youssef

Genom gärningen har Ibrahim Jilaan utsatt envar dessa personer för en allvarlig kränkning av deras personliga integritet. Han ska därför förpliktas ersätta dem för denna kränkning. Vid angiven utgång har han vitsordat yrkade belopp och ränta.

Solidariskt skadeståndsansvar för Haweya Abdi Farah

Vad gäller föräldrar som är vårdnadshavare följer av skadeståndslagen 3 kap. 5 § att de ska förpliktas utge skadestånd för sakskada och kränkingsersättning solidariskt med den unge, upp till en femtedel av prisbasbelopp som gällde då skadan uppkom, som var 48 300 kr. Maxbeloppet är alltså 9 660 kr (48 300/5). Begränsningen gäller per händelseförlopp och inte per skada. Sophia Baccouches, Anna Huang och Mariebelle Youssefs samt Örebrobostäder AB:s skador är alla resultatet av samma händelseförlopp, nämligen skjutningen. Var och en av de fyra skadorna överstiger maxbeloppet. Skadeståndsansvaret ska sätta ned med samma kvotdel, alltså till en fjärdedel av maxbeloppet, således till 2 415 kr (9 660/4). Slutsatsen av det anförda är att Haweya Abdi Farah ska förpliktas att solidariskt med Ibrahim Jilaan betala 2 415 kr jämte ränta från dagen för brottet, till envar av målsägandena.

Särskilda yrkanden

De särskilda yrkandena har lämnats utan erinran och är lagligen grundade. De ska därför bifallas.

Stämningsansökan av den 12 april 2023 (grovt sabotage av blåljusverksamhet) samt den 14 april 2023 (försök till våld mot tjänsteman)

Inställning

Ibrahim Jilaan har vitsordat att han befann sig i Sveaparken vid tillfällena. Han har förnekat gärningarna i båda stämningsansökningarna.

Utredningen

Ibrahim Jilaan har hörts inför tingsrätten. Åklagaren har till styrkande av grovt sabotage mot blåljusverksamhet och medhjälp därtill, åberopat den bevisning som framgår av anteckningarna

från huvudförhandlingen, i huvudsak vittnesförhör med flera polismän samt omfattande skriftlig bevisning, bland annat filmer tagna från ovan över hela Sveaparken och filmer som hon påstått föreställer Ibrahim Jilaan. Till styrkande av åtalet för försök till våld mot tjänsteman har hon åberopat förhör inför tingsrätten med målsäganden Nedim Gacanoviv. Hon har slutligen till styrkande av Ibrahim Jilaans ålder vid gärningstillfället åberopat den sakkunnigbevisning som tidigare nämnts.

Ansvar

Tingsrättens bedömning

Vad som är utrett om händelsen i Sveaparken

Händelsen den 15 april 2022 i Sveaparken har prövats i ett stort antal avgöranden från Örebro tingsrätt och från Göta hovrätt. Den 14 mars 2023 avgjorde även Högsta domstolen ett mål angående (i mål B 6185-22). Av den åberopade bevisningen framgår, liksom i tidigare avgöranden, följande om det övergripande händelseförloppet. Rasmus Paludan hade beviljats tillstånd att anordna en allmän sammankomst i Vivalla i Örebro den 15 april 2022. Tillståndet gällde en sammankomst mellan kl. 17.00 och 20.00 gällande ”demonstration mot islam med bränning av koranen och visning av teckningar av profeten Mohammed”. Dagen innan hade liknande sammankomster ägt rum i andra städer runt om i landet. Som en följd av de våldsamheter som hade förekommit i andra orter ändrades platsen för den tillståndsgivna sammankomsten, på eftermiddagen den 15 april 2022, till Sveaparken som ligger i centrala Örebro. Skälet för ändringsbeslutet angavs vara tvingande säkerhetsskäl. På grund av hur situationen i Sveaparken utvecklades kunde sammankomsten inte genomföras och Rasmus Paludan befann sig aldrig själv i parken. En större folksamling samlades i Sveaparken vid tidpunkten för när den tillståndsgivna allmän sammankomst var planerad att äga rum. Polisen hade inför sammankomsten spärrat av ett område som angränsade till parken med kravallstaket och avspärrningsband, det så kallade PL 24-området (avspärrningen skedde med stöd av 24 § polislagen). Den del som närmast angränsade till parken utgjordes av en bro över ett mindre vattendrag. På platsen fanns ett antal poliser för att bevaka avspärrningarna och den allmänna ordningen där. Såvitt kommit fram var stämningen upprörd men under kontroll; poliser pratade med personer samtidigt som det skanderades olika fraser, däribland ”allahu akbar”. Redan vid denna tidpunkt var dock vissa personer maskerade. Omkring kl. 17.15 revs det yttre avspärrningsbandet ned av personer i parken, vilket fick till följd att folkmassan närmade sig de poliser som stod utanför det yttre kravallstaketet, som markerade att området inte fick beträdas. Ungefär samtidigt anlände även hundförare till platsen. Det är runt

denna tidpunkt olika individer i parken började samla sten, bland annat placerades en picknickbänk i vattendraget för att, som det ser ut på filmerna från händelsen, bygga en bro i syfte att nå stenarna som låg på andra sidan. Stenar kom sedan att langas över till park-sidan av ån. Antalet personer i parken ökade även. Redan vid den här tiden gjordes de första försöken att vända kravallstaketen och de första stenarna kastades mot polisen. Förundersökningsledaren på platsen inledde en förundersökning om våldsam upplöpp kl. 17.20. Under den tid som polis var i parken gjorde de flera försök att skingra folkmassan, inledningsvis genom rusning, och senare, när förstärkning med polisbussar anlände, med hjälp av dessa. Folkmassan avancerade emellertid och till slut tvingades poliserna över bron och in på det avspärrade området. Kring 19-tiden hade poliserna inte längre något annat val än att ställa in den tilltänka sammankomsten och planera sin reträtt. Detta eftersom det då stod klart att polisen inte skulle lyckas upprätthålla ordningen och det bedömdes att det, ur säkerhetssynpunkt, inte var möjligt att genomföra den allmänna sammankomsten. Poliserna som befann sig på platsen har berättat att det var i samband med reträtten som angreppen intensifierades. När de sista poliserna lämnade platsen stod flera polisbilar i brand. Det framgår även av filmmaterialet att våld utövades aktivt in i det sista tills polisbilarna, fylld med poliser, lämnade platsen.

Polismännen som vittnat har på ett påtagligt sätt varit berörda av händelseförloppet i stort. De har på ett mycket trovärdigt sätt berättat om sina iakttagelser och vad de varit utsatta för. De har berättat klart och tydligt och till synes helt utan överdrifter. Det handlar om erfarna poliser som har gjort sina iakttagelser under tjänsteutövning. Även om händelseförloppet måste ha varit mycket skrämmande och påfrestande för poliserna finner tingsrätten inte anledning att ifrågasätta tillförlitligheten i de lämnade uppgifterna. Vad de berättat vinner fullt stöd av förevisat filmmaterial och fotografier. Genom de filmer som har spelats upp och de berättelser som de polismän som har hörts i målet har lämnat, är det klarlagt att folksamlingen - efter att ha överträtt avspärrningarna - närmade sig polispersonal och polishundar. Det har i efter hand inte gått att med säkerhet säga hur många personer som mest befann sig i parken, men det handlade om flera hundra personer. Det är klarlagt att ett stort antal personer i folksamlingen därefter angrep polisverksamheten på platsen genom att använda våld mot polispersonalen, polishundarna och flera polisfordon i form av sparkar och slag, såväl med som utan tillhyggen, samt genom att kasta framför allt stenar, men även så kallade bangers och andra lösa föremål. Under händelseförloppet tillgreps polisfordon och fyra sådana sattes i brand. Tingsrätten finner att åklagaren har visat att minst 71 poliser har skadats, varav många så pass allvarligt att de uppsökt vård antingen direkt i samband med gärningen eller i efter hand och ytterligare fler har rapporterat påtaglig psykisk påverkan efter händelsen. Vidare har minst åtta polisfordon skadats, varav fyra fordon har totalförstörts då de bränts upp, sammantaget en skada kring 2,5 miljoner kr. Det är också visat att 71 poliser rapporterat att deras personliga

tjänsteutrustningar har skadats och sammanlagd skada uppgår till minst 563 000 kr exklusive mervärdesskatt. Även polishundar har skadats. Hela situationen i Sveaparken var naturligtvis mycket hotfull för poliserna på platsen genom folksamlingens ageranden i stort. Av inspelade filmer framgår att folksamlingen ropade, skrek slagord och applåderade i vissa situationer.

Vad är utrett om Ibrahim Jilaans agerande

Genom Ibrahim Jilaans egna uppgifter är utrett att han befann sig i Sveaparken under händelsen. Åberopade filmer och stillbilder från Sveaparken på den person som åklagaren påstått föreställer Ibrahim Jilaan, visar denna person mestadels maskerad. Vid en sekvens är han inte maskerad. Anletsdragen och kroppsbyggnaden på denna person liknar väl Ibrahim Jilaan sådan han framstår på bilder som tagit från telefoner och som ostridigt föreställer honom, även om han bär huva och man inte helt kan iaktta ansiktsformen. Vidare visar en passbild av Ibrahim Jilaan ett läkt ärr på näsryggen; den person som åklagaren påstår är Ibrahim Jilaan kan på några bilder ses ha ett märke på näsan som överensstämmer med detta. Under hela händelseförloppet bär personen en Gucci-keps med ett karakteristiskt orm-mönster. Ibrahim Jilaan kan på ses på ett flertal foton som säkrats från telefoner bära en sådan keps. Vidare bär personen en svart väst med ett särpräglad meander-mönster längs fickornas kant. En likadan väst har tagits i beslag hos hemma hos honom. På bilderna ses han även bära ett blått armband med ljusare romboida fält. Ett likadant armband syns på bilderna som hämtats från telefonen. Slutligen, Ibrahim Jilaan är vänsterhänt; den person som åklagaren påstått är Ibrahim Jilaan, ses kasta sten med vänster hand. Även om Ibrahim Jilaan berättat att han inte äger någon sådan keps utan att han under tiden efter händelserna i Sveaparken lånat kepsen av en annan samt att armbandet är en symbol för Somalia som är vanlig bland personer med sådan härkomst, och att han nästan alltid bär blåa jeans, och inte adidasbyxor, anser tingsrätten att denna utredning bevisar att det är Ibrahim Jilaan som syns på bilderna från Sveaparken. I det följande utgår tingsrätten därför från att en person så klädd, och som även bär ett par byxor med adidas-revärer och svarta nike-skor, är Ibrahim Jilaan.

Den enda egentliga bevisningen som har bäring direkt på Ibrahim Jilaans agerande, är individfilmen avseende honom. Av denna framgår att Ibrahim Jilaan under händelserna kastat av åklagaren påstått antal stenar eller andra föremål mot polisen, att han sparkat och brutit mot polisfordonen samt vid flera tillfällen hoppat upp på taken på dessa och där sparkat på ljusanordningarna. Ibrahim Jilaan ses på filmen också i flera skeden av händelserna riva, välla och dra undan kravallstaket. Gärningspåståendet är i så måtto styrkt. Tingsrätten återkommer i frågorna om medgärningsmannaskap och medhjälp.

Det är inte självklart hur gärningarna i stämningsansökan av den 12 april 2023 ska rubriceras. Agerandet uppfyller straffbestämmelserna för både våldsamt upplopp och sabotage mot blåljusverksamhet. Högsta domstolen har i avgörandet från mars 2023 uttalat bl.a. följande i denna fråga (punkterna 27 och 28).

När det gäller förhållandet mellan sabotage mot blåljusverksamhet och våldsamt upplopp sägs i förarbetena att det i båda fallen rör sig om angrepp huvudsakligen på allmänna intressen och att det därför inte bör bli aktuellt att döma i konkurrens. Enligt förarbetena borde konkurrensfrågan i sådana fall bedömas utifrån vad som framstår som det väsentliga i händelseförloppet och vilket brott som framstår som det huvudsakliga. (Se a. prop. s. 29 och 44, jfr SOU 2018:2, s. 136 f.)

Uttalandena får antas i första hand ta sikte på konkurrensfrågan vid normalgraden av sabotage mot blåljusverksamhet. Med hänsyn till de stora skillnaderna i straffskalorna måste grovt sabotage mot blåljusverksamhet i de flesta fall konsumera våldsamt upplopp.

Enligt Högsta domstolen gäller alltså att om gärningarna ska rubriceras som grovt sabotage mot blåljusverksamhet, är våldsamt upplopp inte aktuellt som brottsrubricering.

När det gäller om gärningen ska rubriceras som ett grovt sabotage mot blåljusverksamhet, eller brott av normalgraden, uttalade Högsta domstolen de tilltalade i det målet hade deltagit aktivt och under hela den tid som angreppet pågick, bl.a. genom att upprepade gånger kasta stenar mot poliser. Deras gärningar har vidtagits inom ramen för ett omfattande och allvarligt angrepp. Det har varit fråga om en stor folksamling som har gått till ett hänsynslöst angrepp mot poliser, polishundar och polisfordon. Graden av våldsanvändning har varit hög och angreppet har pågått under mer än två timmar. Det finns också, enligt Högsta domstolen, skäl att se särskilt allvarligt på det förhållandet att angreppet riktade sig mot polisens arbete med att möjliggöra genomförandet av en grundlagsskyddad allmän sammankomst. Högsta domstolen framhöll också att det var utrett att de tilltalade i vart fall i stora drag, har varit medvetna om omfattningen och karaktären på det angrepp mot polisen som de deltog i.

Dessa omständigheter gäller i hög grad Ibrahim Jilaan, som varit mycket aktiv samt befunnits sig på platsen från det att händelseförloppet börjar till - i vart fall - dess polisbilar stacks i brand. Gärningarna ska bedömas som grovt sabotage mot blåljusverksamhet.

Medhjälp och medgärningsmannaskap

Åklagaren får, i en stämningsansökan daterad en månad efter Högsta domstolens dom, genom utformningen av gärningspåståendets första stycke anses ha påstått att Ibrahim Jilaan är både medhjälpare och medgärningsman till hela händelseförloppet.

Medgärningsmannaskap

Före Högsta domstolens dom i mars 2023, gjorde domstolarna bedömningen att angreppet hade skett i samarbete och samförstånd från angriparnas sida. Det innebar att var och en som deltog folksamlingen, ansågs ha utfört varje moment i gärningsbeskrivningens generella del. Personerna i folksamlingen ansågs ha gjort gemensam sak. De var därmed att anse som gärningsmän i straffrättsligt hänseende till hela händelseförloppet. Med andra ord innebar tingsrätts- och hovrättsdomarna att om en person kunde knytas till att ha aktivt bidragit i den samlade attacken, fick denne ansvara för hela händelseförloppet.

I domen från mars 2023 har Högsta domstolen framhållit att utgångspunkten är att den som har deltagit i ett upplopp, som bedöms utgöra sabotage mot blåljusverksamhet, inte kan hållas straffrättsligt ansvarig för alla de gärningar som begås vid detta upplopp. En allmän förutsättning för att de inblandade ska dömas för att ha handlat tillsammans och i samförstånd är att de har haft uppsåt att agera gemensamt - att flera personer var för sig haft uppsåt att utföra samma straffbelagda gärning är enligt Högsta domstolen inte tillräckligt.

Tingsrätten anser inte att Ibrahim Jilaan kan anses ha varit medgärningsman till alla gärningar som ingått i det beskrivna händelseförloppet; han kan bara hållas ansvarig för de delar av gärningsbeskrivningen som konkret kan kopplas till hans agerande. Vad gäller de delar av händelseförloppet där åklagaren konkretiserat vilket specifikt handlande som för Ibrahim Jilaan skulle medföra ett medgärningsmannaskap, nämligen åttonde och nionde stycket i gärningsbeskrivningen, är det för det första inte visat att det förekommit någon i förväg upprättad plan eller överenskommelse att agera gemensamt på det sätt som kom att ske. För det andra ger filmmaterialet inte något stöd för att Ibrahim Jilaan agerat med ett med andra deltagare gemensamt uppsåt. Annat har inte framgått av filmerna än att han agerar självständigt. Filmmaterialet ger inte

något avgörande stöd för att han haft uppsåt till att begå någon av de mot honom *individualiserade* av gärningarna tillsammans och i samförstånd med någon annan. Det måste också beaktas att omständigheterna runt hela angreppet hart lagts honom till last vid rubriceringsfrågan (jämför Högsta domstolens dom, punkterna 59 - 61). Ibrahim Jilaan ska sammanfattningsvis inte dömas för att ha utfört någon del av gärningarna tillsammans och i samförstånd med övriga deltagare.

Medhjälp

Åklagaren har också gjort gällande att Ibrahim Jilaan ska döms för medhjälp. Och som gärningspåståendet är formulerat kan hon inte förstås på annat sätt än att hon gör gällande att han ska dömas för medhjälp till hela händelseförloppet. Yrkandet aktualiserar frågan om Ibrahim Jilaan kan åläggas straffrättsligt ansvar för medhjälp parallellt med huvudbrottet. Han har begått flera gärningar som var och en, till exempel kastat sten på poliser och rivit kravallstaket, sedd för sig kan utgöra sabotage mot blåljusverksamhet. Gärningarna har begåtts inom ramen för ett större händelseförlopp som medför att hans gärningar ska rubriceras som grovt sabotage mot blåljusverksamhet, se till exempel punkten 60 i Högsta domstolens dom. Ibrahim Jilaans individuella handlande och hur han förhållit sig till andra deltagare måste alltså förstås inom ramen för en större brottsenhet. Ibrahim Jilaan kan inte under sådana omständigheter rimligen dömas till ansvar för både huvudbrottet och för medhjälp till detta. Med andra ord kan man säga att han redan genom brottsrubriceringen fått bära ett ansvar för sådana gärningar som kanske skulle kunna grunda ansvar för medhjälp till andra deltagande personers gärningar.

Rubricering

Slutsatsen av det anförda är att Ibrahim Jilaan inte ska dömas som medgärningsman till någon annans brottslighet och att åtalet i vad det gäller medhjälp ska ogillas. Han ska som nämns ovan dömas för de konkreta gärningar som tingsrätten funnit utrett att han begått och gärningarna ska rubriceras som grovt sabotage mot blåljusverksamhet.

Åtalet för försök till våld mot tjänsteman

På individfilmen ser man hur Ibrahim Jilaan under händelserna i Sveaparken kastar två stenar mot en individuell polisman. Stenarna träffar polismannens sköld. Man kan inte urskilja identiteten på denne polisman, men Nedim Gacanovic har berättat hur han med sin sköld avvärjt flera stenar

som kastats mot honom under händelserna i Sveaparken. Åtalet är därmed styrkt och ska rubriceras som åklagaren gjort gällande.

Påföljd

Ibrahim Jilaans ålder

Ingen får dömas till påföljd för ett brott som han eller hon begick före femton års ålder, 1 kap. 6 § BrB. Enligt Ibrahim Jilaan själv är han 14 år. Av utredningen framgår att Ibrahim Jilaan invandrade till Sverige 2018 och att man då uppgav det födelsedatum som legat till grund för hans personnummer. Dessa uppgifter skulle innebära att han den 28 oktober 2022 ännu inte fyllt 14 år. Någon utredning av åldern gjordes inte vid detta tillfälle. Ett påstått intyg som åberopats av försvaret in saknar med hänsyn till utformningen helt bevisvärde. Beträffande åldersgränsen 15 år måste, enligt rättsfallet NJA 2016 s. 419, punkten 22, utredningsläget vara sådant att det är klarlagt att denna ålder har uppnåtts. Enligt partssakkunnige Elias Palm och innehållet i dennes intyg är det, främst med hänsyn till utvecklingen av visdomständerna, med en sannolikhet med hundra mot ett, utrett att Ibrahim Jilaan var 15 år vid undersökningstillfället. Enligt honom är med nästan samma höga grad av sannolikhet att han var 15 år den 15 april 2022. Det är klarlagt att han var 15 år vid brottstillfällena. Ibrahim Jilaan ska därmed döms till påföljd.

Straffvärde

Ibrahim Jilaan döms nu till ansvar för försök till mord, grovt sabotage mot blåljusverksamhet, försök till våld mot tjänsteman och framkallande av fara för annan.

Mordförsöket har föregåtts av viss planering och har utförts mitt i ett bostadsområde. Han har använt skjutvapen och avfyrat två skott. Att brottet inte fullbordats ska samtidigt tillmätas relevans i straffvärdebedömningen.

Ibrahim Jilaan också gjort sig skyldig till framkallande av fara för annan, som kunnat få mycket allvarliga konsekvenser. Ibrahim Jilaan ska dessutom fällas till ansvar för grovt sabotage mot blåljusverksamhet och försök till våld mot tjänsteman. Mot bakgrund av Högsta domstolens

dom från mars 2023, anser tingsrätten att straffvärdet för grovt sabotage mot blåjussabotage uppgår till tre års fängelse. En sammantagen bedömning av den samlade brottslighetens straffvärde uppgår till i vart fall 14 år för en vuxen person.

Ungdomsreduktionen

Det samlade straffvärdet för brottsligheten överstiger med god marginal de tillämpningskriterier för ungdomsreduktion för grova brott som stipuleras i 29:7 BrB. Bedömningen av Ibrahim Jilaans ålder är alltså betydelsefull. Även om det är klarlagt att Ibrahim Jilaan är i vart fall 15 år råder det betydande osäkerhet i fråga om hans faktiska ålder. Enligt NJA 2016 s. 419, ska tingsrätten välja den ålder som är mest sannolik då man bestämmer påföljden. Utredningen grundad på röntgenbilder etc. från januari 2023, ger vid handen att det var mest sannolikt att han var 17 år gammal vid det tillfället. Det är enligt utredningen inte uteslutet att han kan vara både yngre och äldre. Det skiljer dessutom inte mycket åt sannolikhetsmässigt mellan åren 16–18 enligt den statistiska modell som lagts fram. Tingsrätten anser mot denna bakgrund att det var mest sannolikt att Ibrahim Jilaan var 17 år den 28 oktober 2022 samt sannolikt närmare 16 år vid brottstillfället den 15 april samma år.

Vid påföljdsbestämningen utgår tingsrätten från att han varit under 18 år vid respektive brottstillfälle. Straffet ska därför sättas ned enligt vad som gäller enligt tidigare praxis för brott begångna före 18 års ålder (jfr prop 2021/22:17 s. 41). Med beaktande av att han sannolikt var 17 år den 28 oktober 2022 och något yngre den 15 april 2022, skulle en ordinarie straffnedsättning med anledning av den tilltalades ungdom föranleda ett straffmättningsvärde omkring 5 år för den samlade brottsligheten.

Påföljdsval

Det samlade straffmättningsvärdet för brottsligheten talar starkt för en frihetsberövande påföljd. När rätten finner att en frihetsberövande påföljd bör ådömas en omyndig person ska den i första hand välja sluten ungdomsvård före fängelse. Några omständigheter som talar emot detta finns inte varken med hänvisning till straffmätningen, tidigare brottslighet eller uppskattad ålder vid tid för dom. Tiden för sluten ungdomsvård ska bestämmas till den tid vid vilken den unge hade villkorligt frigetts om ett fängelsestraff utdömts. Det sagda innebär att Ibrahim Jilaan ska dömas till sluten ungdomsvård i 3 år och 2 månader.

Kostnadsräkningar

Försvaren har efter påpekanden från åklagaren, som yttrat sig över bland dubbelräkningar i kostnadsräkningen, yrkat ersättning för försvaret med drygt 177 timmar för arbetet. Mot bakgrund av förundersökningen innehållit, arbetsredogörelsen och förhandlingstiden samt vad som kunnat iakttas av hur försvaret genomförts, får försvaren anses skäligen tillgodosedd med ersättning för arbete motsvarande 120 timmar. Mot kostnadsräkningen i övrigt finns inget att invända. Ersättningen ska bestämmas i enlighet härmed. Vad gäller målsägandebiträdet för Sophia Baccouche, Anna Huang och Mariebelle Youssef, har han begärt ersättning för arbete motsvarande ca. 75 timmar. Målsägandena har visserligen biträtt åtalet och biträdet har närvarat under fem förhandlingsdagar, men några processhandlingar utöver att framställa schabloniserade skadeståndsanspråk grundade på gärningspåstående för framkallande av fara för annan har inte förekommit. Även med beaktande av innehållet i arbetsredogörelsen och att han företrätt tre målsäganden som haft anspråk på biträde, anser tingsrätten att han får anses skäligen tillgodosedd med ersättning motsvarande 50 timmars arbete. Ersättningen ska bestämmas i enlighet härmed. Vad slutligen gäller ersättningen till biträdet för Dominic Buchner får vad han fordrat anses skäligt i sin helhet och ska utgå.

Kostnaderna ska med hänsyn till Ibrahim Jilaans ekonomiska situation, ungdom och straffets längd, stanna på staten.

Brottsofferfond

Då Ibrahim Jilaan döms för brott med fängelse i straffskalan ska ha åläggas att betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

Rätten

Rådmannen Johan Nordgren samt nämndemännen Husein Hosu, Lazarus Kulaba Malingha och Ewa Leitzler

Rätten är enig.

Digitalt signerad av rådmannen Johan Nordgren

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Örebro tingsrätt senast den 24 maj 2023. Överklagandet ska vara skriftligt. Örebro tingsrätt skickar det vidare till Göta hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Örebro tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Örebro tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Örebro tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Göta hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Göta hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Göta hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?*Brottmålsdelen*

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Örebro tingsrätt eller Göta hovrätt om du har frågor.

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 26

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2023-07-10
Jönköping

Aktbilaga 50
Mål nr B 2020-23

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 20081030-2430	Datum för dom/beslut 2023-07-10
Efternamn Jilaan	Förnamn IBRAHIM Ahmed

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet (lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2023-02-08	2023-04-21
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Vidar Bley

Dok.Id 437746

Postadress

Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress

Hovrättsgränd 4

Telefon

036-15 69 00

Telefax

E-post: gota.hovratt@dom.se
Webb: www.gotahovratt.se

Expeditionstid

måndag–fredag
08:00–16:00

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se